

DE ZEUMER



Heemkunde vereniging

1992-1



**MAAS
EN
SWALMDAL**

Beesel/Reuver/Belfeld/Swalmen
Postbus 4643
5953 ZG Reuver

Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal heeft de gemeenten Belfeld, Beesel en Swalmen als werkgebied. De vereniging stelt zich tot doel de kennis van en de belangstelling voor het eigen heem te bevorderen en te streven naar het behoud, herstel en bescherming van die waardevolle cultuurelementen die eigen zijn aan het heem.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door o.a. onderzoek van bodem en archieven, het verzamelen en exposeren van streekeigen voorwerpen van geschiedkundige waarde, het houden van lezingen, cursussen, excursies, en het publiceren van bevindingen van de leden.

Redactie: Els van Geenen-Erdkamp
Jan Geerlings
Loe Giesen
Coby Klinkhamer - van den Assem

Redactie-adres: Mgr. Theelenstraat 18
5954 AZ Beesel

Bezorgers: Beesel:
Jan Geerlings

Swalmen:
Henri Smeets en Arie de Wit

Reuver:
Wiel Feuler en Lambert Niemans

Belfeld:
Twan Ernst

De Zeumer is het kwartaalblad van heemkundevereniging Maas- en Swalmdal. Leden ontvangen dit blad alsmede het jaarboek voor f 30,- per jaar gratis.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ingezonden stukken. Overdrukken met vermelding van de bron zijn uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming.

Inhoud

Inhoud	1
Van de redactie	2
Programma	3
Excursie Stein-Elsloo	4
Nieuwe aanwinsten bibliotheek	6
Nogmaals de St.-Jozefschool	9
 Volkskunst uit Limburg 1750-1950	 12
 Oude Waterput te Boukoul	 14
Schenking aan de vereniging	16
Monumenten in Swalmen	18
Historie-onderzoekers, opgelet!	22
Maas-Buurtspoorweg	25
 Archeologisch Limburg 1987-1989	 29
Sensationele vondst in Erkelenz	30
 Snippers	 31
Genealogie een dure hobby?	32
Bidprentjes	36

Jaarboek niet ontvangen?
Hebt u uw contributie wel betaald ?

Van de redactie

Waar anderen hard hebben gewerkt aan een vastelaovend-wagen of -kledij, zijn enkele van onze leden er (tevens?) in geslaagd nog iets op papier te zetten. En terwijl de optochten door de straten trokken is een en ander weer door de redactie verwerkt tot een representatief geheel.

Helaas hebben we het er als redactie nog steeds moeilijk mee om aktueel te zijn. Dat betekent dat we liever zo weinig mogelijk stukken plaatsen die tijdgebonden zijn. Houd dan ook altijd de plaatselijke en regionale bladen bij om up-to-date te blijven.

Opnieuw mogen we enkele nieuwe namen begroeten bij onze schrijverskring. Welkom en ga zo door! Een extra woord van dank aan onze secretaris Henri Smeets, die kennelijk sinds kort beschikt over extra inspiratie en een niet te stuiten energie. Een gedeelte van zijn zielsroerselen moest zelfs wachten tot een volgende uitgave.

De deadline voor de volgende Zeumer is 7 mei 1992. Wacht niet tot de laatste dag, zodat uw stukjes vast kunnen worden verwerkt. Hierdoor wordt de tijd tussen redactievergadering en verschijningsdatum niet langer dan nodig is. En onthoud: bij het zeumeren kunnen ook de snippers van slechts een half kantje interessant zijn!

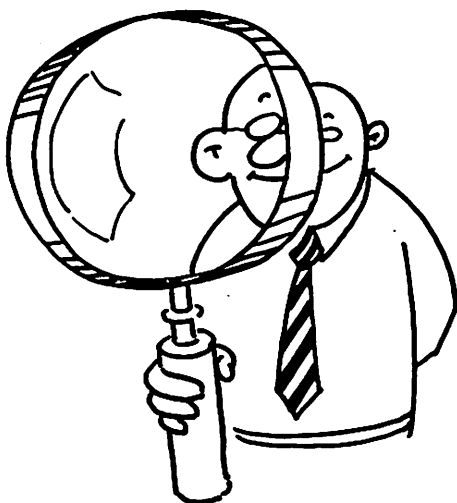


Programma

Het activiteitenprogramma voor de rest van eerste halfjaar 1992 ziet er, voor zover bekend, als volgt uit:

- | | |
|-------------|--|
| 10 maart: | Jaarvergadering met na afloop kegelen. |
| 24 maart: | Dialezing: Wandelen met Smabers. |
| 26 april: | Excursie naar museum De Schippersbeurs in Elsloo en het Archeologisch reservaat in Stein. Voor leden met introducé(e). |
| 14 mei: | Lezezing door W. Dijkman: "De ijzertijd in het Middenlimburgse Maasdal". In samenwerking met de Archeologische Vereniging Limburg (AVL). |
| begin juni: | Presentatie jaarboek 1991. |
| 28 juni: | Bus-excursie naar Zons (Dld.) e.o. |

Omdat deze agenda onder voorbehoud is, wordt u verzocht de infobladen en weekbladen goed te lezen.



Excursie Stein-Elsloo

Op zondag 26 april zullen we een excursie houden naar Stein en Elsloo. Vertrek met eigen vervoer vanaf de markt te Reuver 12.30, markt Swalmen 12.40. Leden (ook uit Belfeld) wordt verzocht eventueel vooraf onderlinge afspraken te maken.

Aankomst te Elsloo om 13.30 uur in het verenigingsgebouw van "Maasstreek", gevestigd in de Openbare Bibliotheek, Raadhuisstraat 68 te Elsloo. Parkeren kan aan de achterzijde van het gebouw (ingang Julianastraat). We worden ontvangen met een kop koffie namens heemkundevereniging "Maasstreek". Afhankelijk van de weersomstandigheden wordt in overleg het definitieve programma van de middag vastgesteld.

Excursiepunten:

1. Archeologisch Reservaat te Stein:

Een klein maar waardevol museum, gesticht en opgezet onder leiding van A.J. Munsters M.S.C. Een museum over de prehistorie en de vroege geschiedenis van Stein. Het is gebouwd rondom een oorspronkelijk prehistorisch graf en omvat vondsten, kaarten, tekeningen en foto's van archeologische objecten vanaf circa 4000 v. Chr. tot circa 700 n. Chr. Uitzonderlijk mag wel genoemd worden dat uit elk tijdvak van bovengenoemde lange periode vondsten aanwezig zijn uit de directe omgeving. De presentatie van het geheel is duidelijk en van hoge wetenschappelijke waarde. Adres: Hoppenkampstraat 14a te Stein.

2. Streekmuseum "Schippersbeurs" te Elsloo:

Mooi gelegen in het beschermde dorpsgezicht van Elsloo bevindt zich het streekmuseum. Het is gevestigd in de voormalige schippersbeurs uit het begin van de 17e eeuw en in de twee aangrenzende arbeidershuisjes uit de 18e eeuw. Het museum heeft een archeologische afdeling, waarin u alles hoort en ziet over de Bandkeramiekers, de eerste boeren in West-Europa, die zich ca. 4500 v. Chr. in deze streken vestigden. Verder heeft het museum Romeins aardewerk, oude Limburgse klederdrachten, stijlkamers en -keukens uit het begin van deze eeuw, ambachtelijke werktuigen van vroeger en nog veel meer inte-

ressante zaken op het gebied van folklore en het dagelijks leven van onze voorouders. Adres: Op den Berg 4-6 te Elsloo.

3. Botanische Tuin te Elsloo:

Naast het gerestaureerde kasteel van Elsloo en aan het begin van het kasteelpark ligt de botanische tuin met meer dan 2200 gewassen, percelen met planten uit de oudheid en zeldzame magische en medicinale kruiden. Deze tuin, prachtig gelegen, is zeker een bezoek waard.

4. De Augustinuskerk te Elsloo:

Bezoek aan de kerk met een rondleiding. In het kasteelrestaurant is op het terras of binnen alle gelegenheid voor koffie, vlaai e.d.

Aan de excursie kunnen leden gratis meedoen. Introductie(s) betalen bij vertrek f 5,-. Het vervoer geschiedt zoals gezegd met eigen auto's.

Hopelijk hebben we op 26 april mooi weer en wij wensen ieder een alvast een bijzonder fijne dag toe.

Nieuwe aanwinsten bibliotheek

- Ahrens, Claus
Wiederaufgebaute Vorzeit: Archäologische Freilichtmuseum in Europa.
Neumünster, Karl Wachholtz, 1990
- Berkvens, A.M.J.A.
Plakkatenlijst overkwartier 1665–1794: Deel I Spaans Gelre.
Instellingen, territorium, wetgeving (1580–) 1665–1702
Nijmegen, Gerard Noodt Instituut, 1990
- Delhougne, E.M.A.H.
Genealogieën, deel III
Nijmegen, Instituut voor genealogie en streekgeschiedenis, 1959
- Derix, Jan
Met de boeren bij de tijd: Gedenkschrift ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Coöperatieve Centrale Vereniging "Landbouwbelang" B.A. 1915–1990
Landbouwbelang, 1990
- Dijk, Hans van
Panorama van drie eeuwen muziek in Limburg.
Maastricht, Eisma, 1991
- Gallacher, Hugh P.
Vogels leren kennen.
Amsterdam, Nederlandse Vereniging tot bescherming van Vogels.
- Geldrische Heimatkalender 1938–1941: Ungekürzter Nachdruck der Erstausgaben von 1938, 1939, 1940 und 1941
Geldern, Historischen Vereins für Geldern und Umgegend, 1990
- Gorissen, A.
Mathias Kemp een leven voor Limburg: 1890–1964
Maastricht, Stichting Historische reeks Maastricht, 1991
- Graven bij Valkenburg III: Het archeologisch onderzoek in 1987 en 1988.
Delft, Eburon, 1990

-
- Heimatbuch des Kreises Viersen 1991. Deel 42.
Viersen, Oberkreisdirektor Viersen, 1991
 - Helmer, Hugo J. en René H.P.Proos
Langs Romeinse en Middeleeuwse wegen: Archeologische routes in Nederland en België
Utrecht, Kosmos, 1990
 - Honderd eeuwen Nederland
's-Gravenhage, ROB en Prins Bernhardfonds, 1959
 - Huiskes, Bert
Steen-namen en hunebedden: Raakvlak van naamkunde en prehistorie.
Amersfoort, ROB, 1990
 - Jaarverslag Historische Werkgroep Arcen-Lomm-Velden 1990
Velden, Historische Werkgroep ALV, 1991
 - Jaarverslag 1989 gemeentelijke werkgroep archeologie Roermond
Roermond, Gemeentelijke werkgroep archeologie, 1990
 - Janssen, M.N.A.
Kwartierstaat Janssen-Neuhuys.
Sittard, M.N.A. Janssen, 1984
 - Jorissen, Ferdinand
Bracht Niederrhein: Heimatkundliches Lesebuch
Bracht, Ferdinand Jorissen, 1964
 - Monumentennota gemeente Beesel
 - De oorlog in Noord-Limburg: Terug in de tijd 1940-1990
Venlo, Dagblad voor Noord-Limburg, 1991
 - Publications 1990: Jaarboek van Limburgs geschied- en oudheidkundig genootschap: Deel 126
Maastricht, L.G.O.G., 1991
 - Rendierjagers: Prehistorische tentenkampen nabij de Maas.
Hasselt, Provincie Limburg culturele aangelegenheden, 1990
 - Roerstreek '91.
Jaarboek heemkundevereniging Roerstreek, deel 23
 - Schuurman, A.J.
-

-
- Historische demografie: bevolkings- en gezinsgeschiedenis.
Zutphen, Walburg Pers, 1991
- Starmans, J.C.J.M. en M.M.R. Daru-Schoemann
Industrieel erfgoed in Limburg: Verslag van een onderzoek naar onroerende en roerende industrieel-archeologische relicten.
Maastricht, Eisma, 1990
 - Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg, deel 35-1990
Maastricht, Eisma, 1990
 - Suykerbuijk, M.W. en G.M.J.P. Voncken
Repertorium op de Limburgse Leeuw: registers naar onderwerpen, geografische plaatsen. Alfabetische index op brouwerijen, hoeven/hoven, huis- en eigennamen, wapens en zegels.
Maastricht, Voncken, 1991

Nogmaals de St.-Jozefschool

Na meer dan twee jaar overleg tussen gemeente Beesel, de Stichting Museum Beesel i.o. met daarin vertegenwoordigd de heemkundevereniging, en de Stichting Gemeenschapshuis St.-Joris is nu eindelijk meer duidelijkheid geschapen in de situatie rond de oude St. Jozefschool.

De verbouwing tot gemeenschapshuis annex museum is definitief van de baan.

De gemeente zal nu bekijken of er aparte-menten kunnen komen. Hoewel we het laatste half jaar al de bui zagen hangen, was dit voor ons toch nog een teleurstelling.

Wat is het geval? Sinds eind 1989 hield zich een commissie bezig met het opstellen van een plan om de St. Jozefschool voor de ondergang te behoeden. Deze commissie, waarin ook de heemkundevereniging was vertegenwoordigd, ging begin 1990 over in de Stichting Museum Beesel i.o. Met grote voortvarendheid werd een beleidsplan opgesteld, dat samen met een begroting aan het gemeentebestuur werd voorgelegd. Dit stond niet onwelwillend tegenover het plan en was genegen om het gebouw symbolisch aan de stichting over te dragen inclusief een geldbedrag van f 225.000,-- om de zaak van de grond te krijgen. Hierna kon op subsidie niet meer gerekend worden. Een bedrag van f 100.000,-- zou dan nog moeten worden gevonden door sponsoring en zelf-werkzaamheid. Wel was een der voorwaarden dat er bij het museum een gemeenschapsruimte moest komen. Niet duidelijk was of hiermee bedoeld werd dat het gemeenschaps-huis van Beesel dan hierin ondergebracht moest worden. In een bespreking op het gemeentehuis van 24-08-1990 werd duidelijk dat dit inderdaad de wens was van het gemeentebestuur. Het gemeenschapshuis had meer ruimte nodig en bovendien zou een gemeenschapsruimte op twee plaatsen i.v.m. concurrentie ongewenst zijn. Bijgevolg kregen de wensen van de Stichting gemeenschapshuis bij het gemeentebestuur prioriteit. Hoewel de Stichting gemeenschapshuis er niet graag aan trok om naar de St. Jozefschool te

verhuizen, en er zelfs een aversie tegen had, zou ze toch haar wensen ten aanzien van de nieuwe ruimte kenbaar maken. Een der wensen was één ruimte met een oppervlak van 150 m² en een opslagruimte van 50 m².

Hierdoor zou er voor het museum nog slechts één à twee lokalen overblijven. De school telde namelijk vier klaslokalen en een bijruimte met toiletgroepen en een leerkrachtenkamer. Dit was voor de museumstichting te weinig om levensvatbaar te zijn. Vooral omdat er dan geen ruimte meer overbleef voor wis-selexposities. Om aan de wensen van beide stichtingen te voldoen moest de school worden uitgebreid en dit zou kosten-verhogend werken.

In hoeverre was de gemeente bereid extra te investeren? De gemeente wilde maximaal f 500.000 ter beschikking stellen. Daarmee moesten de problemen gemeen-schapshuis en museum zoveel mogelijk binnen de bestaande gevels van het gebouw worden gerealiseerd.

De Stichting Gmeenschapshuis wilde met het oog op de toekomst vasthouden aan de door haar gevraagde ruimte en kwam ook nog met andere wensen op tafel.

In april 1991 werd een nieuw plan opgesteld volgens de wensen van de beide stichtingen, dat uitkwam op een bedrag van 1 miljoen gulden. Hiervoor werd een bijdrage gevraagd aan het gemeentebestuur. Dit veegde het plan zonder nog verder met de stichtingen in kontakt te treden van tafel. Dit bleek pas een half jaar later in een ambtelijk gesprek, dat op het gemeentehuis werd gevoerd. Inmiddels had de Stichting gemeenschaps-huis het gemeentebestuur te kennen gegeven geheel af te zien van het betrekken van de vroegere St. Jozefschool. Ook al bood de museumstichting aan om zich desnoods uit het projekt terug te trekken.

Op het voorstel van de museumstichting om zelf dan maar het nieuwe Stichtings- bestuur te vormen van een te vestigen gemeenschapshuis in de St. Jozefschool werd door het gemeentebestuur niet eens gereageerd. Een wel erg vreemde gang van zaken. Voor ons heeft een en ander als konsekwentie dat ons eigen cultuur- historisch verleden niet geëtaleerd kan worden en dat tevens een mogelijke huis-vesting voor de vereniging

verloren is gegaan. Dit ondanks de inzet van de museumstichting, die wij hierbij dan ook willen bedanken.

Hoewel het behoud van de St.-Jozefschool als gebouw voor ons primair was en ook nog steeds is, is het toch jammer van de vele energie, die in de afgelopen jaren is gestoken in het behoud van het gebouw. We hopen dat deze niet voor niets is geweest en dat door de nieuwe bestemming, waarvoor door de gemeente Beesel gekozen zal worden de St.-Jozefschool voor Beesel behouden kan blijven. De heemkundevereniging zal zich hiervoor blijven inzetten.

Volkskunst uit Limburg 1750–1950

(Goltziusmuseum Venlo, 15–5 t/m 6–9–1992)

Een exacte definitie van volkskunst is moeilijk te geven.

Over het algemeen verstaat men er siervoorwerpen, vervaardigd voor de 'gewone' man en vrouw.

Gemaakt door anonieme ambachtsslui of de eigenaar zelf, met veel liefde voor en geduld met het materiaal.

Vaak getuigt volkskunst van een expressieve zeggingskracht.

In tegenstelling tot het werk van professionele kunstenaars zijn deze objecten herkenbaar aan het veelvuldig gebruik van dezelfde streekgebonden materialen, kleuren, decoratieve voorstellingen en functionele vormen. Vernieuwing is volkskunst in wezen vreemd.

Aan de specifieke uitingsvormen herkent men de oorsprong van de objecten van volkskunst.

Zo is het mogelijk volkskunst uit Limburg en aangrenzende gewesten te traceren.

Hierbij valt op dat de historische verwevenheid van Limburg met de Peel, de Kempen, het Rijnland en Luik ook in de volkskunst duidelijk sporen heeft achtergelaten.

De tentoonstelling wordt samengesteld uit eigen, recent verworven bezit en uit collecties van musea en particulieren.

Bij de expositie verschijnt een serie kunstkaarten en een vouwblad.

Feestprogramma: 15–5 t/m 8–6–1992

Naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van het Goltziusmuseum wordt in bovengenoemde periode een feestprogramma samengesteld met diverse activiteiten.

Naast deze tentoonstellingen organiseert het Goltziusmuseum in 1992 een aantal kleinere presentaties uit de eigen collecties. Het betreft onder andere een reeks impressies die Eppo Doeve in 1964 maakte tijdens de Jocus feestzitting, een selectie uit het

topografisch oeuvre van Sef Moonen en een keuze uit de verzameling penningkunst.

Openingstijden: di t/m vr 10–16.30, zaterdag, zondag en feestdagen 14.00–17.00 uur.

Gesloten: maandag, Carnavalsdagen, Koninginnedag, Bevrijdingsdag, 1e Paas- en Pinksterdag

Oude Waterput te Boukoul

Schreef ik in De Zeumer 1991-2 in het artikel "Zand er over..." hoe jammerlijk een mogelijke unieke waterput uit de 16e en 17e eeuw in Ouddorp/Beesel werd "weg-gewerkt", in Boukoul daarentegen pakte men eenzelfde vondst prima aan.

Daar werd in het kader van een algehele opknapbeurt van de dorpskern o.a. sierbestrating rond de kerk en het kapelletje aangelegd om het geheel het idee van een pittoresk pleintje te geven. Bij de egalisatiewerkzaamheden voor het kerkgebouw stootte men op een oude waterput, die vermoedelijk dateert van voor 1700. Om nader onderzoek in een later stadium mogelijk te maken werd de put tijdelijk afgedekt. De gemeente Swalmen heeft nu plannen om e.e.a. straks blijvend zichtbaar te maken. Te denken valt aan het plaatsen van een oude waterpomp boven op de put of de put zelf weer bovengronds opmetselen in de vermoedelijke stijl zoals ze oorspronkelijk is geweest. Hier-voor dient de telefooncel wel te worden verplaatst, maar dat heeft Swalmen er graag voor over. Het nu al fraaie pleintje zal dus straks nóg mooier worden.....

Frans Geerlings

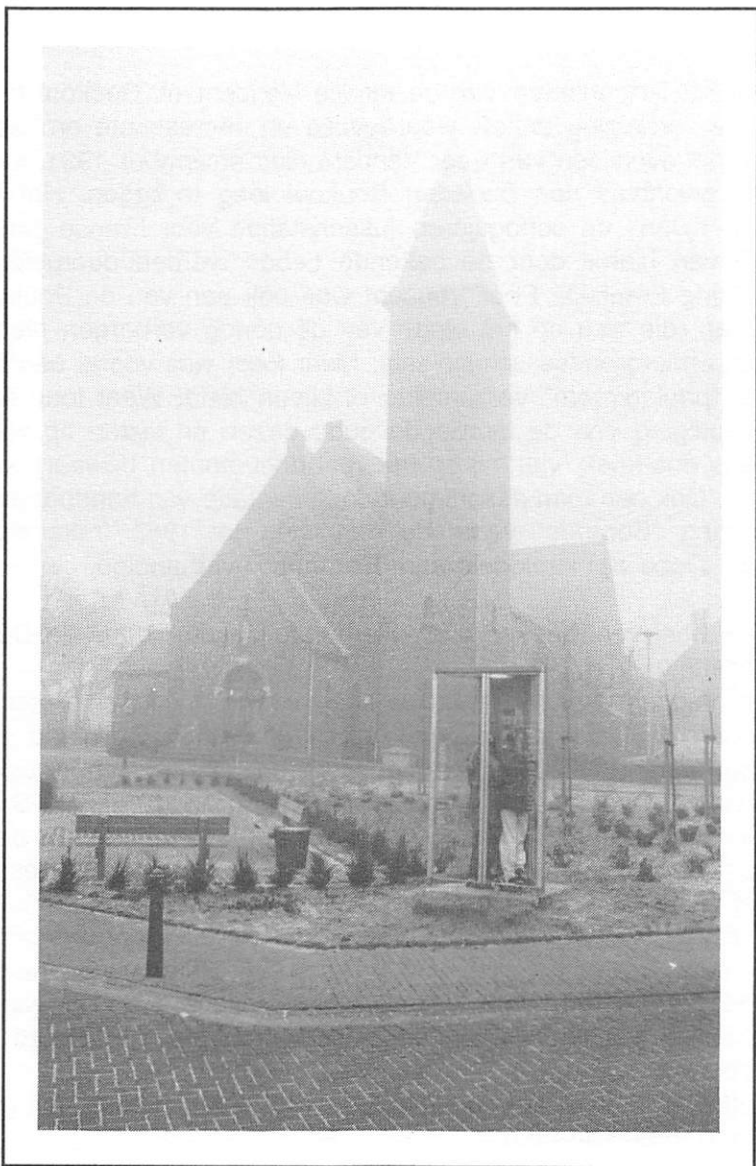


foto: Het fraaie pleintje op een mistige zondagmorgen in januari
(foto: Frans Geerlings)

Schenking aan de vereniging

Van de erfgenamen van de familie Vencent uit Boukoul kreeg onze vereniging enkele waardevolle en interessante archivalia. Na het overlijden van Peer Vencent eind november 1991, kwam het woonhuis aan Beneden Boukoul leeg te liggen. Het huis was tijdens de oorlogsjaren tussenstation voor Franse piloten, die van hieruit door de bekende Lebon werden doorgeloodst richting Frankrijk. Peer Vencent was ook een van de Boukoul-naren, die zich op het einde van de oorlog verborgen hield in een ondergrondse schuilplaats. Maar Peer was vooral een man die "papierkraam" verzamelde of bijeen hield. Want toen ik op uitnodiging van de familie de oude dozen en kisten op zolder eens doorkeek, viel mij op hoeveel documenten bewaard werden. Ook een ruim assortiment documentatie van handboogvereniging "Soranus" vanaf de oprichting tot 1963 (rekeningen, etc). Deze zijn inmiddels aan "Soranus" overhandigd.

Ook heel veel briefjes over allerhande zaken tijdens de Duitse bezetting.

De Vencent's waren echte voerlui, vooral Jacob en Peter. Zij vervoerden niet alleen veel goederen vanuit Duitsland (o.a. hout) naar Boukoul, maar verrichtten ook veel diensten voor de Swalmer boeren, zowel het vervoer van granen naar de Swalmer molens, alsook andere veldvruchten van en naar de boerderijen. Een interessant voermans-boekje met vele notities van het vervoer en dergelijke zaken rond 1900 is bewaard gebleven. Ook kan de familie het familiebezit compleet nagaan omdat alle notariële akten van aan- en verkoop, verdeling en erfenis van goederen en gronden, alsook vrijwel alle afschriften van de jaarlijkse pachtbetalingen vanaf 1838 tot heden bewaard zijn gebleven.

Zelfs vele nota's van Swalmer bedrijven voor levering van goederen, reparaties e.d.

Kortom, teveel om in dit artikeltje te beschrijven.

De hele stapel is verdomd interessant voor een artikel over het boerenleven vanaf de tijd van Napoleon tot rond 1960.

Uiteraard blijven vrijwel alle documenten in familiebezit. De Heemkundevereniging kreeg evenwel de oorkonde mét medaille, die Peer Vencent kreeg voor de vele hulp aan Franse piloten van het "Union Nationale des Evadés de Guerre", en diverse documenten. Daarnaast mogen we e.e.a. te zijner tijd wel gebruiken voor een artikel of een expositie.

Frans Geerlings.

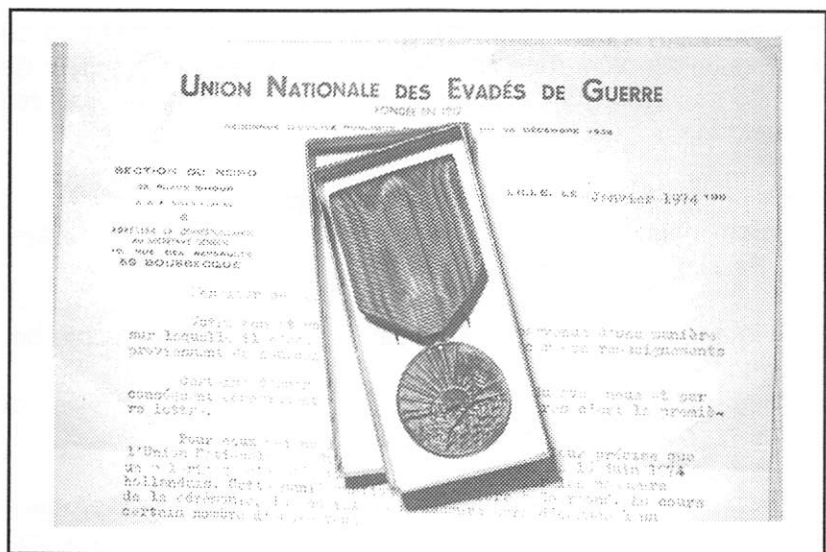


foto: De medaille met bijbehorend schrijven, uitgereikt in januari 1974 aan Peer Vencent. (foto: F. Geerlings)

Monumenten in Swalmen

Zoals U misschien al vernomen heeft is onze vereniging sinds eind 1991 vertegenwoordigd in de gemeentelijke monumentencommissie van de Gemeente Swalmen.

Dit geeft ons de mogelijkheid om, vanuit de optiek van Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal, de belangen die wij voorstaan te verwoorden in een belangrijk adviesorgaan van de gemeentelijke overheid in Swalmen.

Het geeft ons verder de mogelijkheid om U, als lid met oog en belangstelling voor heemkundige zaken binnen en buiten de gemeentegrens, te informeren over zaken die aan de orde zijn gesteld in die commissie.

Misschien vraagt U zich af: Waarom Swalmen ?

Waarom geen informatie uit een dergelijke commissie uit Beesel-Reuver of uit Belfeld ?

Niet in de laatste plaats over Swalmen, omdat die gemeente het waard is !

Zij heeft relatief veel objecten, die geplaatst zijn op de rijks- of op de gemeentelijke monumentenlijst.

Verder ook omdat Swalmen, naast een monumentenverordening, een monumentencommissie heeft waar wij dus deel van uitmaken.

De Gemeente Beesel heeft inmiddels een monumentenverordening, maar helaas, nog steeds geen monumentencommissie. Onze vereniging heeft geen enkele mogelijkheid om, als geleiding, invloed uit te oefenen op het monumentenbeleid van die gemeente.

De Gemeente Belfeld heeft zeer tot onze spijt zelfs geen monumentenverordening, gezwijge een monumentencommissie. Als heemkundevereniging zijn wij hiermee niet gelukkig, integendeel !

Maas- en Swalmdal ijvert al jaren voor het formeren van een monumentencommissie in de gemeente Beesel en de gemeente Belfeld.

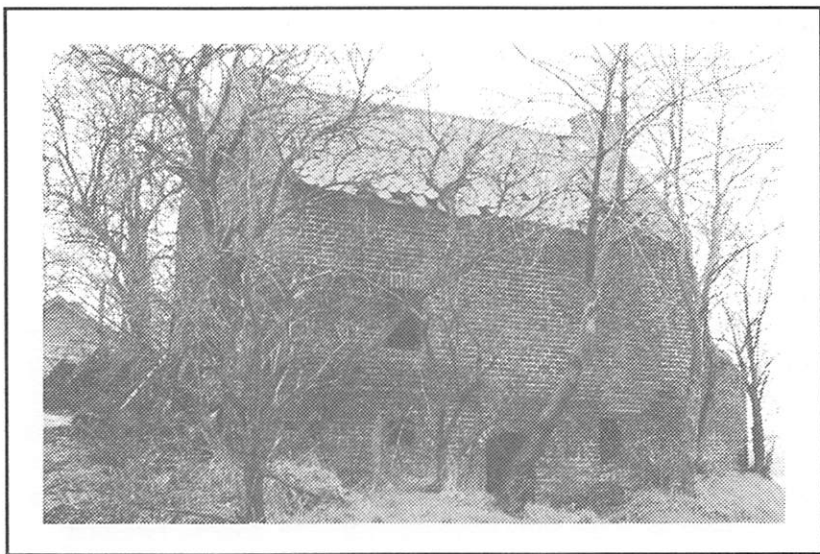
Hoe langer deze gemeentelijke overheden wachten met een dergelijke commissie in het leven te roepen, hoe twijfelachtiger haar bestaansrecht wordt.

De afgelopen tijd zijn we geregeld geconfronteerd met uitlatingen van leden, die zich afvroegen of na alle nieuwbouw, in bijvoorbeeld Reuver, er nog wel beeldbepalende panden c.q. monumenten overblijven, waarvoor onze heemkundevereniging zich zou kunnen inzetten.

Wij delen hun zorgen en kunnen slechts de gemeente Swalmen tot voorbeeld stellen.

Ook daar wordt gesloopt, maar het 'redden' van een stuk dorpsgezicht is in dit dorp kennelijk van een hogere prioriteit:

Nu voor ons en later voor het nageslacht !



Op deze foto zien we het sterk vervallen bakhuisje, dat deel uitmaakt van het complex Wielerhof (Wieler 28), en dat dringend aan restauratie toe is.

In deze eerste berichtgeving vanuit de gemeentelijke monumentencommissie van Swalmen, zijn we verheugd te constateren dat een van de laatste bakhuizen in ons werkgebied, behorende bij Wielerhof, Wieler te Swalmen (Gebroeders van Herten), waarschijnlijk binnen afzienbare tijd gerestaureerd wordt.

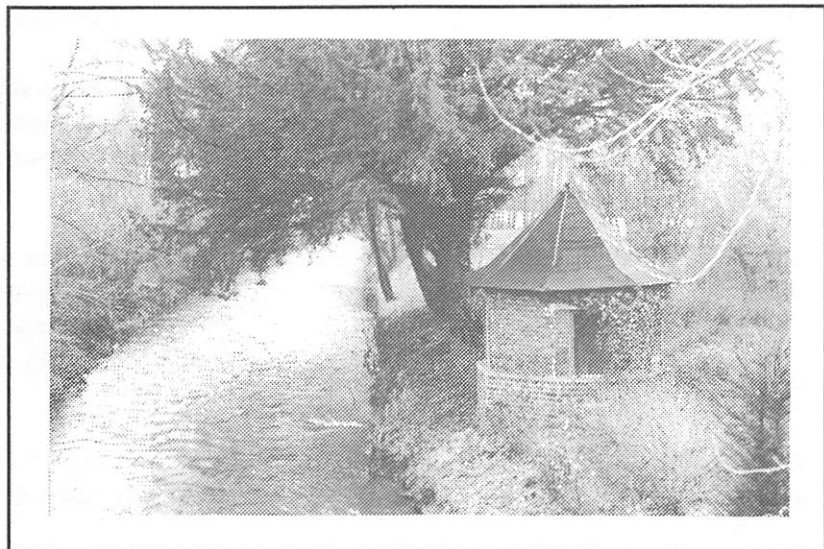
Op dit moment is het bakhuis sterk vervallen en dringend aan restauratie toe.

In samenspraak met de eigenaar zal bezien worden, wanneer het gerestaureerd wordt en welke bestemming het gebouw daarna krijgt.

Het bakhuis met boerderijcomplex staat op de gemeentelijke monumentenlijst.

De commissie zag eveneens mogelijkheden om het theehuisje, gelegen tussen de kleine en de grote Swalm, te redden van de ondergang.

Dit theehuisje heeft behoord tot de voormalige pastorie, die in 1859 werd afgebroken, en dateert waarschijnlijk uit de 18e eeuw.



In de tuin van de pastorie ligt, op de oever van de Swalm, dit markante theehuisje. Het theehuisje ligt op de oever van de Swalm, nagenoeg dezelfde lokatie als tegenwoordig. Op de achtergrond de oude pastorie met de oude kerk. Beide bouwwerken zijn eind vorige eeuw vervangen. De tekening maakt deel uit van de prentencollectie van het G.A.R. en dateert mogelijk uit het eerste kwart van de vorige eeuw.

Maas- en Swalmdal vindt het een medebepalend element in het karakteristieke beeld, dat men van Swalmen krijgt bij het inrijden van het dorp over de Brugstraat.

Het theehuisje wordt door de commissie aanbevolen voor plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst. Mocht de aanbeveling worden overgenomen, dan zal nadere studie moeten uitwijzen op welke wijze restauratie kan plaatsvinden.

Als de kosten dan ook nog blijken mee te vallen, dan komt in elk geval niemand met dit theehuisje op de koffie !

H. Smeets

Historie-onderzoekers, opgelet!

Men is niet altijd in de gelegenheid om, ten behoeve van historisch onderzoek, persoonlijk een rijksarchief te bezoeken.

Als je in een voorkomend geval exact weet welke stukken je wilt inzien en je weet ook nog in welk archief en op welke plaats (archiefnummer) deze zich bevinden, dan ligt het voor de hand om fotokopieën aan te vragen.

Sedert korte tijd wordt door het Rijksarchief in Limburg (RAL) te Maastricht een strenge uitleg gegeven aan de beschikking van de Minister van WVC, de dato 21 maart 1990 (Staatscourant van 17 april 1990, nr. 74), om onderzoekskosten in rekening te brengen.

Wat kan dit voor U voor gevolgen hebben? We kunnen dit misschien het beste illustreren aan de hand van een concreet voorbeeld:

Onze heemkundevereniging heeft in december enkele kopieën aangevraagd bij het RAL. Uiteraard werd exact aangegeven waar de betreffende stukken zich bevinden. Het rijksarchief reageerde bijzonder snel. Binnen enkele dagen hadden we de kopieën in huis. Ha, fijn! Het nieuwe jaar begon goed!

De positieve indruk sloeg meteen om in een negatieve, toen we de bijgevoegde rekening zagen. Naast de, overigens aanzienlijke, kosten per kopie werden onderzoekskosten in rekening gebracht.

Nadat de innerlijke rust was weergekeerd, hebben we de heer Dingemans, hoofd externe dienstverlening van het RAL, om een toelichting gevraagd.

De kern van zijn betoog komt hierop neer: de klok van de dienstverlening begint te tellen, zodra een inventarisnummer (dossier) wordt opengemaakt door een medewerker van het rijksarchief.

De meest voorkomende onderzoekskosten, die in rekening gebracht worden, zijn gebaseerd op f 50,- per uur. De minimale kosten bedragen doorgaans f 25,- voor het eerste half uur onderzoek dat verricht moet worden. Aan dit 'onderzoek' door hooggekwalificeerde medewerkers van het rijksarchief valt vrijwel niet te ontkomen. Wil men uit een dossier een kopie, dan zal dit dossier immers eerst geopend moeten worden.

Konkreet betekent dit, dat bij een aanvraag van bijvoorbeeld twee kopieën, een rekening wordt overhandigd van f 25,- (als het betreffende stuk binnen een half uur wordt gevonden) + twee keer f 0,70 + portokosten.

Om niet voor verrassingen te komen, kunt U het beste een offerte aanvragen, een visie die door de heer Dingemans gedeeld wordt.

Deze gang van zaken versterkt in negatieve zin het beeld, dat het rijksarchief bij veel historie-onderzoekers begint op te roepen. Het rijksarchief voert slechts richtlijnen uit van de Minister van WVC. Het is dan ook daar, waar onze kritiek naar uitgaat. Na jaren van propaganda om brede lagen uit de bevolking vertrouwd te maken met ons culturele erfgoed, en uit te nodigen kennis te maken met de archieven, wordt dan nu een beleid gevoerd dat hier haaks op staat.

Historisch onderzoek kan in een rijksarchief slechts plaats hebben na relatief grote financiële offers. Maatregelen, zoals boven beschreven, dragen niet bij tot het populair maken van historisch onderzoek. Integendeel, geschiedbeoefening met gebruikmaking van 's Rijks archieven, is in toenemende mate voorbehouden aan een kleine groep. Wat dat betreft, zijn we weer op weg terug, naar tijden, die we eigenlijk alleen uit de geschiedenis kennen. Degenen onder U, die zich uit originele archiefstukken hierover een beeld willen vormen, kunnen alvast beginnen met sparen !

H. Smeets

Zo kan het ook!

In aansluiting op het voorgaande artikel van Henri Smeets, is het wel aardig eens te lezen, wat gemeentebesturen over hebben voor lokaal-historisch onderzoek.

In dit geval van de gemeente Leeuwarden.

Dit artikel is uit de nieuwsbrief van het 'Ryks-argyf' van Friesland.

Alleen het Jaarboek van de Heemkundevereniging verdient al zo'n prijs af en toe, dacht ik.

Daar kan dan heel wat onderzoek voor gedaan worden!

MEDEDELINGEN

** Eekhoff-prijs*

Ter stimulering van het lokaal-historisch onderzoek in de eigen gemeente heeft het gemeentebestuur van Leeuwarden de Eekhoff-prijs in het leven geroepen.

De tweejaarlijkse prijs belooft een bedrag van f 3000,— en wordt toegerekend voor de beste ingezonden studie op het gebied van de Leeuwarder geschiedenis. De studie dient minimaal 7500 woorden te omvatten en mag niet eerder zijn gepubliceerd.

Werkstukken dienen voor 19 april a.s. te worden ingezonden bij B&W van Leeuwarden, dienst Welzijn, t.a.v. het Gemeentearchief, Grote Kerkstraat 29, 8911 DZ Leeuwarden. Voor nadere inlichtingen kan contact worden opgenomen met de gemeentearchivaris van Leeuwarden, de heer R. Kunst (tel. 058-136077).

** Sluiting studiezaal*

Naast de gebruikelijke feestdagen als Goede Vrijdag, Tweede Paas- en Pinksterdag, Koninginnedag,

CKA

Maas-Buurtspoorweg

(boekrecensie)

'Maas-Buurtspoorweg' – 35 jaar tram en bus in Noord-Limburg 1913–1948 – door Peter Rutten, is een A-4 formaat boek, dat onlangs is verschenen en waar we graag de aandacht op vestigen.

Het is een boek voor mensen, die in de eerste plaats geïnformeerd willen worden over een stuk ontwikkeling van het openbaar vervoer in Noord- en Midden-Limburg.

Geen nostalgisch verhaal dus, maar een zakelijk, historisch overzicht.

Het boek kan worden verdeeld in een historisch gedeelte van 95 pagina's en 81 bijlagen.

Foto's

De omslag is een voltreffer en dwingt iedereen met interesse in regionale geschiedenis dit boekwerk in handen te nemen.

Het oog valt vervolgens meteen op de vele foto's en illustraties; deze zijn van voortreffelijke kwaliteit.

Zelden hebben we heemkundig georiënteerde of streekgebonden publikaties ingezien, waarvan het fotomateriaal met dit boek vergelijkbaar is.

In positieve zin zijn we er dan ook best wel jaloers op.

Twee spoorlijnen

Venlo-Nijmegen:

De auteur neemt ons in het eerste deel mee naar het ontstaan van de Maas-Buurtspoorweg (MBS), die in 1913 in gebruik werd gesteld.

De spoorweg c.q. tramweg verbond Venlo met Nijmegen, een rit die ongeveer vier uur duurde.

Men verwachtte, dat de lijn een levensader zou worden voor de relatief geïsoleerde bevolking op de oostoever van de Maas.

Vele haltes vormden opstapmogelijkheden voor de talrijke passagiers en voor het in- en uitladen van goederen.

De post werd ermee vervoerd, fietsen, melkbussen, kunstmeststoffen en handel, die op de markten in Venlo en Nijmegen verkocht kon worden.

Venlo-Beringen:

In 1929 werd de Stoomtramweg Maatschappij Venlo-Maasbree-Helden overgenomen door de Maas-Buurtspoorweg, waardoor haar werkingsgebied aanzienlijk werd uitgebreid.

Interessant is, dat ook zeer uitvoerig de geschiedenis wordt beschreven van de overgenomen maatschappij vanaf de opening in 1919 tot de overname in 1929.

De hele ontwikkeling van stoomlocomotief tot diesellocomotief komt uitgebreid aan de orde.

Bus of tram

Duidelijk wordt, bij het doorlezen van het boek, dat de directie van de MBS voortdurend op gedachten hinkte: bus of tram.

Reeds in 1923 had de MBS bussen ingezet op de door haar overgenomen (en inmiddels reeds opgeheven) tramweg Venlo-Tegelen-Steyl.

Vanaf 3 september 1923 werden op deze lijn autobussen ingezet, die zeer rendabel bleken te zijn.

In 1924 startte een concurrent een busonderneming op het traject Gennep-Nijmegen.

De MBS opende hierop eveneens een busdienst op dezelfde lijn, met als gevolg dat de concurrent spoedig verdwenen was. Het paradoxale feit deed zich toen voor, dat de MBS-bus de concurrent werd van de MBS-tram.

De busdienst werd voornamelijk aangehouden om concurrerende 'wilde' bussen de wind uit de zeilen te nemen.

Vanaf 1930 nam de belangstelling bij de MBS voor de bus toe en in 1938, bij het 25-jarig jubileum, was de bus haar belangrijkste vervoermiddel geworden, die de voornaamste bron van inkomsten vormde.

Tweede Wereldoorlog

Omdat het particuliere vervoer ten gevolge van een gebrek aan brandstof vrijwel wegviel, kreeg de MBS een recordaantal passagiers te verwerken.

In het eerste jaar van de oorlog werd door deze maatschappij in Noord-Limburg vrijwel alle goederen- en personenvervoer voor haar rekening genomen.

Een steeds nijpender brandstoftekort zorgde voor het van stal halen van de oude stoomlocomotieven, weldra gevolgd door een generatortram en een generatorbus (houtgas).

In de laatste oorlogsfase werd het resterende gedeelte van het wagenpark vrijwel geheel vernield.

Een nieuwe start

Het trambedrijf werd na de oorlog opgeheven.

De MBS koos definitief voor de autobus als vervoermiddel.

In 1949 werd gefuseerd met 'Vitesse', waarna de nieuwe naam luidde: 'Zuid-Ooster Autobusdiensten'.

De oude wens, een vervoersnet over de hele streek te openen, was hiermee in vervulling gegaan.

Bijlage

De bijlage bevat een overzicht met fraaie tekeningen en foto's van al het materieel (locomotieven, personenrijtuigen, goederenwagens en bussen), dat op de MBS-lijnen werd ingezet.

Daarnaast vinden we hierin een lijnenkaart en tekeningen van emplacementen.

Een uitvoerig exploitatieoverzicht besluit de bijlage.

Conclusie

'De Maas-Buurtspoorweg' is een must voor iedereen met interesse in spoorweghistorie, of interesse in een stuk geschiedenis van het vervoer in Midden- en Noord-Limburg.

Gekozen is voor een opzet met veel feitenmateriaal (een bronnenboek), verluchtigd met schitterende foto's.

Een nadeel is de af en toe taaie tekst, maar dat is wellicht inherent aan dit geheel van talrijke bus- en tramlijnen, die naast en door elkaar liepen en bekend werden onder de naam Maas-Buurtspoorweg.

H.Smeets
januari

1992
Maas-Buurtspoorweg
35 jaar tram en bus in Noord-Limburg
P.J.M.Rutten
Haarlem 1991 (176 pag.) f 39,50
ISBN 90 6097 3070

Archeologisch Limburg 1987-1989

(Goltziusmuseum Venlo, 8-3 t/m 20-4-1992)

Archeologen hebben de laatste jaren indrukwekkende resultaten geboekt in Limburg.

Van Maastricht tot Mook zijn vondsten gedaan uit alle perioden van de menselijke beschaving in West-Europa. Vondsten die altijd weer goed zijn voor koppen in kranten, omdat ze zeer tot de verbeelding spreken.

De oudste sporen zijn aangetroffen in de grindgroeve Belvédère bij Maastricht. Hier werd een jagerskamp opgegraven dat in het begin van de laatste ijstijd - een kwart miljoen jaar geleden - tijdelijk bewoond was.

Uit recentere tijden dateren vondsten uit de middeleeuwse steden Maastricht, Roermond en Venlo.

Helaas duurt het meestal jaren voordat de vondsten in een Limburgs museum te zien zijn. Met het wetenschappelijk onderzoek en de restauratie is immers veel tijd, dus geld, gemoeid. Daarbij kampen de Limburgse musea met een structureel tekort aan mogelijkheden om voorwerpen uit hun collectie te exposeren.

De vondsten verdwijnen daardoor vaak in de depots, waar ze voor het publiek niet te zien zijn. De in Limburg werkzame beroepsarcheologen hebben daarom het initiatief genomen voor een reeks reizende tentoonstellingen. Om de drie jaar wordt een keuze uit de meest interessante vondsten en opgravingen uit de voorgaande periode getoond.

In het Goltziusmuseum wordt de tentoonstelling aangevuld met een presentatie over de opgraving op het voormalige terrein van de Brandweerkazerne te Venlo, waar resten van de veertiende-eeuwse Prinsenhof werden aangetroffen.

Tevens presenteert het museum een overzicht van de belangrijkste verwervingen op archeologisch terrein uit de laatste jaren. Een vijftal gastconservatoren heeft daartoe een keuze uit de vele aanwinsten gemaakt.

Bij de expositie is een vouwblad verschenen. Een lezingencyclus over dit onderwerp begeleidt de tentoonstelling.

Sensationele vondst in Erkelenz

Sedert 1989 graven de archeologen in een kiezelgroeve bij Erkelenz een bandkeramische nederzetting op, omdat deze door de kiezelwinning wordt bedreigd. In deze groeve ten zuiden van Mönchengladbach heeft het Rheinische Amt für Bodendenkmalpflege de oudste houtbouw ter wereld ontdekt. Het betreft een zeer goed geconserveerde waterput van acht meter diepte, die 7300 jaar geleden door Bandkeramiekers werd aangelegd. De put is gebouwd uit eikebalken, waarvan nog zeer goed de jaaringen te onderscheiden zijn. Daarom is deze put ook van groot belang voor het jaarringonderzoek, dat weer gebruikt wordt om uit hout gefabriceerde vondsten nader te dateren.

Wiel Luys

Snippers

Bij het bedrijven van een hobby als genealogie komt het regelmatig voor dat je een bepaalde gebeurtenis 'even' wilt natrekken. Om bijvoorbeeld een aankondiging in de krant terug te kunnen vinden moet je echter wél meerdere pagina's of zelfs een groot aantal exemplaren doornemen.

Dat het gelezene vaak een (beter) tijdsbeeld oplevert mag aan de hand van onderstaande blijken. De berichten zijn afkomstig uit het Venloosch Weekblad (letterlijke weergave).

05-03-1892. *Maandagavond is te Belfeld gevochten. De herbergier J.K. en de daglooner J.H. kregen messteken. De drie vermoedelijke daders zijn naar Roermond getransporteerd. (Bedoeld zijn J. Kurstjens en J. Hendriks; daarnaast was het die week carnaval).*

13-02-1897. *Zaterdag vond men aan de Kapel te Gelo, onder Belfeld, een stuk uit den muur, de deur open en de offerbus geledigd.*

11-09-1897. *Ten nadeele van den steen-fabrikant J. Kurstjens te Belfeld is 's nachts een jachtgeweer ontvreemd, dat onder stroomatten bij zijne fabriek lag.*

25-06-1898. *De hagelslag van Woensdag heeft hier groote schade aan de veldvruchten veroorzaakt. Uit Kaldenkirchen, Breijel, Lobberich, Tegelen, Belfeld, Roggel, Heithuizen en Weert is insgelijks gemeld. In de fabriek der heeren Houben & Steegh te Belfeld zijn een paar honderd ruiten stuk.*

De tijd heeft echter niet altijd stilgestaan!

19-02-1898. *Te Belfeld zijn 36 café's op de 137 gezinnen.*

Wim Hoezen

Genealogie een dure hobby?

Men vraagt mij vaak, of familieonderzoek veel kost. Het antwoord is altijd, dat je het net zo duur kunt maken als je zelf wilt. Het is een gelukkige omstandigheid, als de familie zich niet veel verplaatst heeft. Je kunt dan eventueel volstaan met onderzoek in dichtbijgelegen archieven en een rijksarchief.

Wil je onderzoek doen in een tamelijk veraf gelegen archief, zoals de afkomst van de wederzijdse families van mijn echtgenoot en mij van ons eist, dan is enig nadenken geboden.

Als het rijksarchief van Friesland, Drente of Overijssel op het programma staat, dan bereiden wij ons intensief voor. Zetten onze vragen op papier, inclusief de steden en dorpen, die voor ons onderzoek van belang zijn.

Omdat wij meestal overdag op pad zijn, halen wij een gids voor een eenvoudig ingericht bungalowvakantiepark. Vervolgens kiezen wij in de 'goedkope' tijd een bungalow uit, die niet te ver van te bezoeken archief c.q. archieven ligt. Als je het treft een 55-plusser te zijn, krijg je, buiten het hoogseizoen, bovendien ook vaak een behoorlijke korting.

In zo'n twee, drie weken kun je heel wat gegevens vergaren, en dat niet alleen, ook de sfeer proeven van de streek, waar je voorouders vandaan kwamen. Je ontdekt verre familieleden en bezoekt naaste familieleden, die door de afstand anders ook verre familieleden geworden zouden zijn.

Met de vergaarde gegevens kun je soms een heel jaar vooruit, en zou je dus de gemaakte kosten kunnen zien als de prijs voor de hobby per jaar.

Archieven, die in een dag heen en terug te bezoeken zijn, vragen ook een goede voorbereiding. Immers de reiskosten zijn een niet te vermijden prijs voor het resultaat van zo'n dag onderzoek.

Voor een enkel gegeven uit de Burgerlijke Stand- en Bevolkingsregisters van een gemeentearchief, is het soms voordeli-

ger, dit per post aan te vragen, dan er reiskosten aan te besteden. De prijzen, die men voor opzoeken, kopiëren en toezenden berekent verschillen per gemeentearchief echter net zoveel, als de prijzen, die je er voor de koffie moet betalen.

Een voorbeeld: de hoogste prijs voor koffie is een gulden, de laagste: 'gratis de hele dag door uit de thermoskan, die de bode om 9 uur al klaar gezet heeft, je schenkt het zelf maar in, als je het niet doet doe je jezelf tekort !'.

Het is ons, in een klein gemeentearchief in Overijssel, ook overkomen, dat ons de (gratis) koffie tussen de 'rijdende' stellingen gebracht werd door de portier. Toen hij ontdekte, dat wij tussen de middag doorgewerkt hadden, verontschuldigde hij zich, omdat hij ons geen soep gebracht had.

Wat een ervaring !

Het is altijd verstandig een lunchpakketje mee te nemen, hoewel het verrassend is, hoe goed sommige gemeente-, maar ook rijkskantines voorzien zijn van belegde broodjes, soep, kroketten, etcetera, en de prijzen zijn over het algemeen niet hoog. Het is jammer, dat ik het zeggen moet, maar de kantine van het Rijksarchief in Maastricht steekt hier mager bij af. Alleen koffie of thee.

Je moet er ook voortdurend op je horloge kijken, want zowel 's morgens als 's middags wordt er maar gedurende een kwartier koffie verstrekt. Tijdens de lunchpauze gedurende een uur. Gelukkig wordt men meestal gewaarschuwd als de koffie gaar is.

De prijzen voor een kopie variëren van f 0,25 tot f 0.70 / f 1,00 in gemeente- en rijksarchieven.

Dat hierop uitzonderingen zijn, bewijst het feit, dat in het gemeentearchief in Rotterdam, de ambtenaar kopieert als de bezoekers weer vertrokken zijn.

De te kopiëren gegevens (meestal van microfiches) worden met een ingevulde bon ingeleverd, binnen een paar dagen heeft men de gegevens thuis met het verzoek de verschuldigde kopie-kosten inclusief kosten van verzending te gireren.

Het gemeentearchief Amsterdam

Omdat ik veel gegevens nodig had, reisde ik er per trein heen. Ter plekke bleek, dat gegevens uit de Bevolkingsadministratie van na 1920 schriftelijk aangevraagd moesten worden bij de Gemeentelijke Dienst voor het Bevolkingsregister. De gegevens van voor 1921 berusten bij de Gemeentelijke Archiefdienst.

Na thuiskomst en enig aarzelen vroeg ik toch de gegevens maar aan. Een paar weken later ontving ik een acceptgiro ten bedrage van f 14,10 (leges f 12,50 + f 1,60 administratiekosten). Geen zoekkosten dus.

Een familielid had voor gelijksoortige gegevens uit het Bevolkingsregister van Almelo voor kopiëren en verzendkosten slechts f 2,50 betaald.

Het gemeentearchief Den Haag

Fotokopie A4 f 0,70, A3 f 1,00.

Leges worden berekend als zij onderzoek doen en de zoektijd wordt ook in rekening gebracht: f 29,00 per 30 minuten!

Het rijksarchief in Leeuwarden:

Hier kan men zelf kopiëren voor twee kwartjes per kopie.

Het is te hopen, dat in de toekomst alle rijksarchieven dit voorbeeld volgen, liefst voor een kwartje per kopie. Dan zou ik gelijk een testament uit 1650, bestaande uit diverse stukken, met een gezamenlijke omvang van 85 pagina's, kopiëren.

Nu zou dat nog bijna zestig gulden kosten!

Om het rustig te kunnen lezen c.q. bestuderen is wel enige tijd nodig. Behalve dat het in het gebruikelijke oud schrift is gesteld, zijn niet alle stukken in hetzelfde handschrift. Wat zou ik dat graag thuis doen, met de nodige pauzes! In het zelfde tempo in Maastricht bestuderen, neemt misschien wel meer dan twee dagen in beslag, ergo x-maal retour Maastricht, want een auto raak je in Maastricht ook niet voordelig meer kwijt. Voorlopig nog uitstel tot de noodzaak dwingt !

Centraal Bureau voor Genealogie

Toegang f 5,00 per dag. Vrienden, f 55,00 per jaar, hebben gratis toegang; ook worden veel kortingen verleend en een

goed verzorgd jaarboek toegezonden naast de driemaandelijke Mededelingen.

Sedert kort kan men er zelf kopieën maken f 0,25 per kopie, zowel A4 als A3. Heel handig voor de bidprentjes, die men dan zelf zo voordelig mogelijk kan schikken. Persoonskaarten van personen, overleden na 1939/1940, kunnen aangevraagd worden voor de prijs van f 3,00 per stuk.

Onderzoek laten doen in de verzamelingen van het Bureau: per uur f 50,00, 'Vrienden' f 35,00, met een minimum van f 10,00.

Conclusie

Bij twijfel over de kosten altijd even contact opnemen met het betreffende archief.

In de meeste gevallen is het voordeliger om de gegevens zelf op te zoeken in de archieven.

Bovendien geven de kontakten, die daardoor ontstaan, extra inhoud aan de genealogiehobby, wat ook de moeite waard is.

In hele kleine gemeentearchieven wordt het leveren van kopieën soms als een service gezien.

Er ontstaat vaak een vertrouwelijke sfeer, de gezochte families zijn meestal bekend.

Men krijgt daardoor ook vaak de nodige achtergrond informatie, die zorgt voor een andere kijk op de zaak, en soms tips voor te raadplegen bronnen of boeken.

Doch over het algemeen kost het natuurlijk wel iets, maar welke hobby is helemaal gratis?!

Het plezier geeft meestal toch de doorslag bij het betalen van de prijs ervoor.

C. Klinkhamer-van den Assem

Bidprentjes

De afgelopen maanden heeft onze vereniging weer stapels bidprentjes ontvangen die we overigens in dank blijven aannemen. Een bidprentje verschaft de belang-stellende onderzoeker vaak aanvullende gegevens omtrent de overledene. Met name mensen die historisch familie-onderzoek doen, maken veelvuldig gebruik van onze verzameling. De vereniging biedt de mogelijkheid tegen geringe kosten van een bidprentje een fotokopie te maken.

Hoort u dat bij familie, vrienden of bekenden bidprentjes worden opgeruimd, denkt u dan eens aan onze vereniging? U doet er velen een plezier mee. Ook bidprentjes uit de laatste jaren zijn zeer welkom.



Bovenstaande wel heel oude prentjes uit Swalmen ontvingen wij in november. Rond 1880 waren nog veel prentjes aan de voorzijde voorzien van Franse tekst (zie afbeelding links).